

Sprawozdanie z działalności Polskiego Stowarzyszenia Sprawiedliwego Handlu „Trzeci Świat i My” w roku 2010

A. Nazwa, adres, dane dotyczące członków zarządu

Nazwa: Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu „Trzeci Świat i My”

Adres siedziby: ul. Zbyszka z Bogdańca 1B/2 80-419 Gdańsk,

Rejestracja: Stowarzyszenie zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 19.09.2003 roku pod numerem 0000173179.

REGON 193004844, NIP 9570879689.

Od roku 2010 Stowarzyszenie posiada status **Organizacji Pożytku Publicznego**.

Członkowie Zarządu:

1. Tadeusz Makulski*, prezes zarządu, zamieszkały w Sopocie.
2. Wojciech Zięba, wiceprezes zarządu, zamieszkały w Poznaniu.
3. Ewa Rebanda-Kmita, skarbnik, zamieszkała w Jankowie Gdańskim.
4. Franciszek Kozera, członek zarządu, zamieszkały w Gdyni.
5. Anna Janczewska, sekretarz, zamieszkała w Gdyni.

* *Od dnia 21.09.2010 z powodu złożenia rezygnacji przez Tadeusza Makulskiego, obowiązki prezesa Stowarzyszenia pełnił zgodnie ze statutem wiceprezes Wojciech Zięba.*

B. Cele statutowe Stowarzyszenia

1. Walka z ubóstwem w społecznościach Trzeciego Świata, pomoc ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen;
2. Pomoc w zrównoważonym rozwoju dla marginalizowanych producentów z Trzeciego Świata, zwłaszcza dla kobiet, ludności tubylczej, mniejszości narodowych i etnicznych;
3. Upowszechnianie i ochrona praw kobiet oraz działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
4. Propagowanie i rozwijanie Sprawiedliwego Handlu (*Fair Trade*);
5. Podnoszenie poziomu życia drobnych producentów w Trzecim Świecie poprzez pomoc w dostępie do rynku, wzmacnianie tamtejszych organizacji producentów, wspomaganie rozwoju gospodarczego (w tym rozwoju przedsiębiorczości) oraz rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych;
6. Działanie na rzecz zmian zasad i praktyk konwencjonalnego handlu międzynarodowego w kierunku większej sprawiedliwości w stosunku do producentów i handlowców z Trzeciego Świata;
7. Promowanie partnerstwa w handlu poprzez dialog, przejrzysto i wzajemny szacunek uczestniczących w nim stron;
8. Podnoszenie świadomości konsumentów oraz propagowanie etycznego i odpowiedzialnego stylu konsumpcji i działalności gospodarczej;
9. Działalność w dziedzinie ekologii, ochrony zwierząt i ochrony dziedzictwa przyrodniczego oraz upowszechniania praktyk ekologicznych w procesach produkcyjnych w krajach ubogich;
10. Działalność w dziedzinie nauki, zwłaszcza inspirowanie i prowadzenie działalności naukowej i badawczej w dziedzinie zrównoważonego rozwoju Trzeciego Świata oraz handlu międzynarodowego;
11. Budzenie wrażliwości na godność najbiedniejszych w Trzecim Świecie, ich problemy, potrzeby i wartości, jakimi żyją oraz ochrony ich dóbr kultury i tradycji; działalności w dziedzinie kultury i sztuki;
12. Działalność informacyjna, edukacyjna, oświatowa i wychowawcza, zwłaszcza w dziedzinie globalnej problematyki rozwojowej, dotyczącej m.in. przyczyn ubóstwa Trzeciego Świata i sposobów ich likwidacji;
13. Upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich poprzez promocję sprawiedliwości społecznej i bezpieczeństwa ekonomicznego oraz przeciwstawianie się różnorodnym formom wyzysku i dyskryminacji jednostek, grup społecznych i narodów Trzeciego Świata, w tym ochronę dzieci i dorosłych przed eksploatacją w procesie produkcyjnym, a także działania wspomagające rozwój demokracji;

14. Tworzenie ram dla dialogu i zbliżenia między mieszkańcami Północy i Południa, opartego na wzajemnym szacunku i uznaniu równości praw; działalność na rzecz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami.
15. Działalność na rzecz promocji i organizacji wolontariatu, zwłaszcza w dziedzinach związanych z powyższymi celami.

C. Sposoby realizacji działalności statutowej

1. Opracowywanie i realizację programów edukacyjnych, oświatowych, wychowawczych, debat publicznych, kampanii, szkoleń, konferencji i sympozjów;
2. Promocję handlu z drobnymi producentami z ubogich krajów Trzeciego Świata na zasadach zgodnych z międzynarodowymi kryteriami Sprawiedliwego Handlu (*Fair Trade*) i pomoc w nawiązywaniu kontaktów handlowych;
3. Współpracę z osobami krajowymi i zagranicznymi, działającymi na rzecz ubogich społeczności Trzeciego Świata i wspieranie ich;
4. Współpracę z producentami i handlowcami w kraju i za granicą, a zwłaszcza w Trzecim Świecie, działającymi w dziedzinie Sprawiedliwego Handlu;
5. Opracowywanie i rozpowszechnianie opinii o aktach prawnych, gł. Dotyczących stosunków Polski oraz UE z krajami Trzeciego Świata, a także o skutkach działalności organizacji międzynarodowych, jak np. WTO, MFW, Bank Światowy itp. dla krajów Trzeciego Świata;
6. Działalność lobbystyczną;
7. Propagowanie i wspieranie działań mających na celu przyjęcie regulacji prawnych, które umożliwią bardziej sprawiedliwą wymianę handlową z ubogimi krajami Południa;
8. Bezpośrednie odwoływanie się do opinii publicznej oraz do władz samorządowych i państwowych;
9. Opracowywanie, wydawanie i rozpowszechnianie publikacji periodycznych i nieperiodycznych, informacji, opinii i raportów w sprawach będących przedmiotem działalności Stowarzyszenia;
10. Organizowanie imprez kulturalnych, rozrywkowych, rekreacyjnych i sportowych, służących propagowaniu celów Stowarzyszenia;

D. Kierunki aktywności

Nasza działalność koncentrowała się głównie na terenie Gdańska i Poznania. Na terenie Gdańska kierował nią Tadeusz Makulski (do września 2010 prezes, nast. dyrektor d.s. marketingu), skupiający się głównie na prowadzeniu kampanii Miasta Sprawiedliwego Handlu, współpracy z innymi organizacjami w wymiarze krajowym i międzynarodowym oraz działalnością promocyjną i marketingową produktów SH. Na terenie Poznania działalność uruchomił i prowadził Wojciech Zięba (wiceprezes), zajmujący się głównie działalnością edukacyjną oraz tworzeniem warunków dla powołania oddziału Stowarzyszenia w Poznaniu.

Działania prowadzone w 2010 roku przedstawione zostały w następujących grupach tematycznych:

- I. realizacja celów statutowych;
- II. aktywność w wymiarze krajowym i międzynarodowym;
- III. działania organizacyjne;
- IV. działania gospodarcze, działania związane z pozyskiwaniem funduszy.

1. Realizacja celów statutowych

W 2010 roku prowadzone były intensywne działania, mające na celu realizację celów statutowych Stowarzyszenia. W tej dziedzinie zorganizowaliśmy samodzielnie lub wspólnie z innymi podmiotami ok. 90 wydarzeń. Dotarliśmy do ok. 700 tys. osób, w tym bezpośrednio do ponad 72 tys., oraz do co najmniej 620 tys. za pośrednictwem mediów (przy czym nie wszystkie relacje medialne, zwłaszcza na gruncie Internetu, zostały zewidencjonowane, więc ilość ta była niewątpliwie większa). W tej dziedzinie współpracowaliśmy z ponad 70 podmiotami krajowymi (władze centralne i samorządowe, szkoły, uczelnie wyższe, organizacje pozarządowe, instytucje kościelne, przedsiębiorstwa, media) oraz z 8 zagranicznymi (organizacje Sprawiedliwego Handlu). Większość działań odbywała się w ramach projektu międzynarodowego „Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju, odpowiedzialnej

konsumpcji i Sprawiedliwego Handlu”, współfinansowanego przez Komisję Europejską, w ramach którego współpracowaliśmy z organizacjami z Finlandii, Estonii i Węgier.

1. Działania edukacyjne

W ramach tych działań dotarliśmy bezpośrednio do prawie 4.000 osób, w tym:

- uczniowie szkół podstawowych – 200;
- uczniowie szkół ponadpodstawowych – 3784;
- studenci uczelni wyższych – 10.750;
- nauczyciele – 197.

1. Kontynuowane i rozwijane były działania edukacyjne w ramach projektu „Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju, odpowiedzialnej konsumpcji i Sprawiedliwego Handlu”:

1. Rozszerzono i udoskonalono wcześniej opracowane materiały pomocnicze dla nauczycieli, rozpowszechniane na płycie CD.
2. Przeprowadzono warsztaty dla wszystkich uczniów Liceum nr 1 w Gdańsku (luty).
3. Z okazji Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu, Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem oraz Tygodnia Edukacji Globalnej przeprowadzone zostały w Trójmieście i Poznaniu prelekcje i wykłady na temat Sprawiedliwego Handlu, zrównoważonego rozwoju (z reguły połączone z prezentacjami multimedialnymi) dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz studentów.
4. W ramach wizyt producentów SH zorganizowane zostały prelekcje połączone z prezentacjami multimedialnymi dla uczniów i studentów. Prowadzili je:
 - Johna Kanjagaile z Kagera Co-operative Union w Tanzanii (Toruń, Poznań, Gliwice; maj);
 - o. Shay Cullen z fundacji PREDA na Filipinach (Poznań, wrzesień).
5. Dwukrotnie eksponowano wystawę fotograficzną na temat problemów Krajów Południa i Sprawiedliwego Handlu na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z okazji Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu (maj), wypożyczono też wystawę do Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z okazji Tygodnia Edukacji Globalnej (listopad).
6. Stowarzyszenie aktywnie uczestniczyło w przygotowaniu i realizacji Dnia Sprawiedliwego Handlu w XII Gimnazjum w Gdańsku, w którym uczestniczyła cała społeczność szkolna (20 maj 2010).
7. Przeprowadzono szkolenia dla nauczycieli na temat edukacji globalnej i Sprawiedliwego Handlu:
 - dla wszystkich dyrektorów publicznych szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i zespołów szkół Miasta Poznania (w trzech grupach);
 - dla wszystkich dyrektorów szkół Gminy Suchy Las;
 - dla rad pedagogicznych szkół poznańskich: Gimnazjum nr 65, Liceum nr 1 i Zespołu Szkół Chemicznych;
7. Przeprowadzono szkolenia dla dwóch grup pracowników Wydziału Ochrony Środowiska, Wydziału Oświaty i Biura Promocji UM Poznania (listopad, grudzień).
8. W ramach Tygodnia Edukacji Globalnej we współpracy ze studenckim Komitetem Sterującym na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego przeprowadzono wykład dla studentów II roku MSG połączony z projekcją filmu „Poranek przy kawie” (listopad 2010).

2. Kampania promocyjna „Miasta przyjazne dla SH”

1. Kampania „Miasta Przyjazne dla SH” w roku 2010 prowadzona była w ramach projektu współfinansowanego ze środków KE „Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju, odpowiedzialnej konsumpcji i Sprawiedliwego Handlu” realizowanego we współpracy z organizacjami z Finlandii, Estonii i Węgier.
2. W ramach działań Stowarzyszenie kontynuowało zapoczątkowaną w 2009 roku kampanię Fair Trade Towns – „Miasta przyjazne dla Sprawiedliwego Handlu”. W 2009 roku PSSH zainicjowało powstanie lokalnej Koalicji, która postawiła sobie za cel uzyskanie przez miasto Gdańsk honorowego tytułu „Miasto przyjazne dla SH”. W tym celu zorganizowane zostały na terenie Trójmiasta liczne wydarzenia mające na celu przybliżenie gdańszczanom i władzom miasta idei Sprawiedliwego Handlu. Zapoczątkowana została także kampania w Poznaniu.

3. Rozwijana i zacieśniania była współpraca z Urzędem Miejskim w Gdańsku na gruncie kampanii Miast przyjaznych dla SH. W działania zaangażowane było głównie Biuro Prezydenta ds. Promocji Miasta, Wydział Spraw Społecznych oraz Zakład Gospodarki Mieszkaniowej. W ramach poparcia kampanii przez Miasto Gdańsk została wyprodukowana na zamówienie Biura Promocji pochodząca ze SH kawa „miejska”, na której opakowaniu widnieje logo miasta oraz tekst o jego poparciu dla SH. Stała się ona popularnym gadżetem promocyjnym, rozdawanym przez Miasto. Kawa „miejska” w kontekście kampanii (FTT), jest dość często stosowaną praktyką w krajach Europy zachodniej. Przypadek kawy gdańskiej jest pierwszą tego typu inicjatywą w nowych krajach członkowskich UE. Miasto Gdańsk wyprodukowało przy tej okazji także ulotki oraz plakat „Gdańsk popiera Sprawiedliwy Handel”. Przygotowywana jest także uchwała Rady Miasta, popierająca SH.
4. Z okazji Światowego Dnia SH plakaty dostarczone przez Stowarzyszenie zostały rozwieszane w kilkuset budynkach Gdańska, zarządzanych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej.
5. Gdańska kawa SH została wręczona przez Biuro Promocji uczestnikom Blog Forum Gdańsk, (listopad-grudzień).
6. PSSH było fundatorem paczek z produktami SH, wręczonych laureatom na Gali Bursztynowego Miecznika (Gdańsk), uczestnicy otrzymali także gdańską kawę ze SH (grudzień).
7. W ramach współpracy z Urzędem Miejskim w Gdańsku Stowarzyszenie zorganizowało poczęstunek dla mieszkańców miasta Gdańska podczas corocznej Wigilii dla Gdańszczan. Serwowana była „gdańska” kawa z Tanzanii.
8. W ramach kampanii „Gdańsk Miastem przyjaznym dla SH” rozpoczęto współpracę z grupą koordynującą, złożoną z pracowników i studentów Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego. Grupa została powołana w celu uzyskania przez Uniwersytet statusu „Uczelni przyjaznej dla SH”. We współpracy z grupą zorganizowano w dniu 5.05.2010 konferencję na temat SH na WE UG. W październiku 2010 grupa wydała gazetkę Koła Naukowego HaZet na temat SH, a także z okazji Światowego Dnia Walki z Ubóstwem (17.10) zorganizowała wystawę o tematyce SH, połączoną z degustacją kawy i herbaty Fair Trade. We współpracy z Grupą produkty ze Sprawiedliwego Handlu zostały wprowadzone do sprzedaży do bufetu na WE.
9. Zapoczątkowana została kampania Poznań Miastem Przyjaznym dla SH. Kampania będzie kontynuowana w następnych latach w ramach projektu Aware & Fair, w który są zaangażowane miasta partnerskie Hanoweru z Polski (Poznań), Czech, Węgier, Wielkiej Brytanii i Malawi oraz organizacje Sprawiedliwego Handlu: TransFair z Niemiec i nasze Stowarzyszenie. W ramach przygotowań do kampanii podjęto owocną współpracę Wydziałem Ochrony Środowiska i Wydziałem Edukacji UM Poznania.
10. Z inicjatywy i przy aktywnym zaangażowaniu PSSH Polska Koalicja SH opracowała i przyjęła krajowe kryteria Miast przyjaznych dla Sprawiedliwego Handlu (Warszawa, czerwiec 2010).
11. Reprezentant PSSH, Tadeusz Makulski, uczestniczył w pracach międzynarodowej grupy koordynatorów kampanii Fair Trade Towns. W ramach tej aktywności uczestniczył w konferencji FTT w Bonn w listopadzie 2010, gdzie przedstawił prezentację na temat rozwoju SH w Europie środkowo-wschodniej.

3. Kampania „Popieram Sprawiedliwy Handel”

1. Opracowany został regulamin oraz logo kampanii „Popieram SH”. Do kampanii zapraszano są firmy, organizacje i osoby prywatne. Znak kampanii jest używany w materiałach informacyjnych oraz na stronach internetowych przez współpracujące organizacje i sklepy.
2. Dodatkowo na tę okoliczność wyprodukowane zostały tabliczki („dymki”) z napisem „Popieram Sprawiedliwy Handel”; „I support Fair Trade”, z którymi zdjęcie mogą sobie zrobić wszyscy popierający SH. Galeria zdjęć z kampanii umieszczona została na profilu Stowarzyszenia na Facebooku oraz na stronie www.sprawiedliwyhandel.pl.
3. W ramach kampanii opracowano także nalepkę informacyjną „Tutaj znajdziesz produkty ze Sprawiedliwego Handlu”, zawierającą znak „Popieram SH”. Nalepka jest używana do oznaczania witryn sklepowych.
4. Opracowano i zatwierdzono regulamin przyznawania tytułu „Firma przyjazna dla SH”. Pierwszy dyplom wręczono firmie BOMI SA, która od kilku lat wspiera działalność Stowarzyszenia.
5. We współpracy z firmą BOMI SA dostarczono produkty żywnościowe dla powodziań z Wilkowa (lipiec-sierpień 2010).

4. Inne działania promujące Sprawiedliwy Handel

1. Organizacja obchodów Światowego Dnia SH (WFTDay) 14 maja 2010
 - PSSH wyprodukowało i rozpowszechniło wśród członków ogólnopolskiej Koalicji SH plakaty i ulotki informacyjne z okazji Światowego Dnia SH 2010.
 - Zorganizowano przyjazd przedstawiciela Spółdzielni Kagera Cooperative Union z Tanzanii, produkującej kawę Fair Trade, który w ramach obchodów Światowego Dnia SH odwiedził Toruń, Poznań i Gliwice, uczestnicząc w wydarzeniach otwartych oraz spotkaniach z młodzieżą w szkołach i na uczelniach.
 - wspólnie z kilkoma organizacjami i instytucjami z Poznania (Lepszy Świat, Jeden Świat, Stowarzyszenie Inicjatyw Niezależnych „Mikuszewo”, Akademickie Koło Misjologiczne Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Zakład Kulturoznawstwa UAM) przy znaczącym udziale naszego Stowarzyszenia zorganizowano w Poznaniu największe w Polsce obchody Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu (maj 2010 – 12 wydarzeń rozciągających się na cały tydzień).
 - Z okazji Światowego Dnia SH Zakład Gospodarki Mieszkaniowej UM Gdańska rozwiął plakaty dostarczone przez Stowarzyszenie w kilkuset zarządzanych przez miasto budynkach.
 - Z inicjatywy i przy udziale PSSH wydarzenia towarzyszące Światowego Dnia SH, organizowane przez członków ogólnopolskiej Koalicji Sprawiedliwego Handlu, zostały zarejestrowane i upowszechnione na stronach internetowych WFTO.
2. Idea Sprawiedliwego Handlu promowana była podczas różnych imprez w formie stoiska informacyjno-promocyjnego, przy którym można było porozmawiać o SH, zaopatrzyć się w materiały informacyjne, zdegustować i nabyć produkty SH:
 - promocja filmu „Zatoka Delfinów” (Warszawa, maj);
 - II Festiwal Kawy (Gdynia, maj) – promocja kawy pochodzącej ze Sprawiedliwego Handlu. Zaprezentowana przez Stowarzyszenie kawa Oromia uzyskała dwa dyplomy: II nagrodę w konkursie otwartym publiczności oraz II miejsce w konkursie profesjonalnym, ocenianym przez jury.
 - Obywatelski Piknik pod kasztanami (Gdańsk, czerwiec);
 - festiwal EthnoPort w (Poznań, czerwiec);
 - SLOT Art Festival (Lubiąż, lipiec);
 - Jarmark Dominikański (Gdańsk, sierpień);
 - Jarmark Żąbkowska KULmixTura (Warszawa, wrzesień);
 - Międzynarodowe Targi Poznańskie PolEko (Poznań, listopad);
 - Dzień Kultury Afrykańskiej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza (Poznań, listopad);
 - Polskie Forum Społeczne (Warszawa, listopad);
 - Gwiazdka Misyjna Salezjańskiego Wolontariatu Misyjnego (Poznań, grudzień)
 - festyny i akcje parafialne.
3. Na różnorodnych spotkaniach i imprezach ogłoszono wiele prelekcji, mające na celu przybliżenie publiczności idei Sprawiedliwego Handlu, niekiedy też warunków życia w Afryce, najczęściej były one połączone z prezentacją multimedialną lub/i projekcją przezroczy i filmów.
 - Infocafe Stowarzyszenia Lepszy Świat (Poznań, maj);
 - Klubokawiarnia Meskal (Poznań, maj);
 - festiwal EthnoPort - prelekcja z prezentacją (Poznań, czerwiec);
 - SLOT Art Festiwal – 4 warsztaty połączone z prezentacją i projekcją filmów (Lubiąż, lipiec);
 - Cafe Misja (Poznań, październik);
 - spotkanie młodzieżowe w duchu Taizé (Poznań, październik);
 - Polskie Forum Społeczne (Warszawa, listopad);
 - spotkanie dla organizacji pozarządowych gminy Suchy Las (Suchy Las, październik);
 - Dzień Kultury Afrykańskiej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza - 2 prelekcje z prezentacją i projekcją filmów (Poznań, listopad);
 - Zespół Szkół "Bednarska" - wykład dla uczniów (Warszawa, listopad);
 - Klub Inteligencji Katolickiej (Poznań, listopad).
4. W dniach 6-8.05.2010 zorganizowano w Toruniu, Poznaniu i Gliwicach wizytę p. Johna Kanjagaile, przedstawiciela spółdzielni drobnych producentów kawy Kagera Cooperative Union z Tanzanii. W ramach wizyty odbyły się nast. wydarzenia:

- spotkania z młodzieżą dwóch szkół w Toruniu i jednej w Poznaniu;
 - dwa spotkania ze studentami Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, zorganizowane wspólnie z Instytutem Kulturoznawstwa UAM;
 - udział w akcji w Gliwicach, zorganizowanej przez
 - wywiady dla mediów lokalnych w Poznaniu: Radio Merkury, Radio Emaus.
5. W dniach 21-23.09.2010 zorganizowano w Poznaniu wizytę o. Shaya Cullena, irlandzkiego misjonarza, dwukrotnie nominowanego do Pokojowej Nagrody Nobla i laureata wielu nagród w dziedzinie obrony praw człowieka, założyciela filipińskiej Fundacji PREDA - organizacji walczącej z handlem dziećmi oraz produkującej produkty owocowe SH. W ramach wizyty odbyły się nast. wydarzenia:
 - niedzielna akcja informacyjna w parafii Przeźmierowo (na granicy Poznania), w czasie której o. Shay Cullen głosił kazania na wszystkich mszach;
 - spotkania z młodzieżą 6 poznańskich szkół ponadpodstawowych (łącznie ponad 1500 uczniów);
 - spotkanie z Wiceprezydentem Miasta Poznania, p. Tomaszem Kayzerem, i wybranymi dyrektorami wydziałów UM;
 - spotkanie z Ks. Arcybiskupem Stanisławem Gądeckim, Metropolitą Poznańskim i Wiceprzewodniczącym Episkopatu Polski;
 - spotkanie z klerykami Arcybiskupiego Seminarium Duchownego;
 - spotkanie otwarte z przedstawicielami organizacji pozarządowych i publicznością w Cafe Misja;
 - wywiady dla mediów lokalnych, audycja na żywo w Radio Emaus
 6. Podejmowano współpracę mediami, m.in.:
 - nagranie wywiadu dla Radio Merkury i audycja w Radio Emaus z okazji Światowego Dnia SH i wizyty Johna Kanjagaile z Tanzanii (Poznań, maj);
 - nagranie wywiadu dla kanału TV Biznes (grupa Polsat) do programu „Po stronie konsumenta” (Warszawa, maj);
 - wywiad dla TVP Poznań na temat Sprawiedliwego Handlu dla programu „Zielonym do góry” (Poznań);
 - audycja na żywo w Radio Emaus z udziałem Wojciecha Zięby, zapowiadająca przyjazd o. Shaya Cullena (Poznań, wrzesień);
 - dwa wywiady dla TVP Poznań (audycja Teleskop i Zielonym do Góry) z udziałem o. Shaya Cullena (Poznań, wrzesień);
 - wywiad o. Shaya Cullena dla Radio Emaus w czasie akcji w parafii w Przeźmierowie (Poznań, wrzesień);
 - godzinna audycja na żywo w Radio Emaus z udziałem o. Shaya Cullena (Poznań, wrzesień);
 - artykuł w biuletynie dla dziennikarzy i w serwisie internetowym Katolickiej Agencji Informacyjnej na temat wizyty o. Shaya Cullena (Warszawa, wrzesień);
 - artykuł w Przewodniku Katolickim na temat wizyty o. Shaya Cullena (Poznań, wrzesień);
 - patronat medialny nad wizytą o. Shaya Cullena objęła TVP Poznań, Radio Emaus i Przewodnik Katolicki (Poznań, wrzesień);
 - wypowiedzi i teksty przedstawicieli PSSH, a także inspirowane przez nas materiały o SH, były wielokrotnie publikowane w mediach – w prasie, radio, TV, portalach internetowych; nie prowadzono rejestru wszystkich publikacji.
 7. Udział w konferencjach i debatach na temat Sprawiedliwego Handlu, m.in. debata zorganizowana przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu „Czy Sprawiedliwy Handel jest sprawiedliwy?” (Warszawa, marzec).
 8. W ramach partnerskiej współpracy ze Stowarzyszeniem Konsumentów Polskich idea SH była promowana w ramach ogólnopolskiego konkursu graficznego dla dzieci i młodzieży, którego wiodącymi tematami były Sprawiedliwy Handel i praca dzieci. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło w grudniu 2010.
 9. Z okazji wyborów samorządowych 2010 zorganizowana została kampania poparcia dla SH, polegająca na rozesłaniu do kandydatów i komitetów wyborczych ankiet z prośbą o ustosunkowanie się kandydatów do idei Sprawiedliwego Handlu.
 10. W ramach promocji SH podjęto tematykę Społecznej Odpowiedzialności Biznesu (CSR). Rozwinięto w tym zakresie współpracę z Forum Odpowiedzialnego Biznesu (FOB) i firmą

- audytorską Diet Norske Veritas (DNV) z Gdyni. Firma DNV wspiera SH m.in. poprzez własny przykład spożywania kawy ze SH w swoich biurach oraz udostępnianie wiedzy fachowej.
11. Stowarzyszenie prowadzi serwis internetowy www.sprawiedliwyhandel.pl. Podjęte zostały aktywne działania, mające na celu zwiększenie obecności Stowarzyszenia w mediach społecznościowych. W tym celu stworzono profil Stowarzyszenia na portalu Facebook o nazwie Fair Trade 100%. Na profilu umieszczane są relacje i zapowiedzi z wydarzeń, w których Stowarzyszenie bierze udział. Przedstawiana jest także kampania „Popieram SH”.
 12. Opracowano procedurę przyznawania przez nasze Stowarzyszenie tytułu „Firma/Instytucja przyjazna dla Sprawiedliwego Handlu”.
 13. Wyprodukowano i rozpowszechniano materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne:
 - Wydrukowano ponownie 20 tys. ulotek, opracowanych w roku poprzednim;
 - Wydrukowano ponownie 1000 plakatów A2;
 - Opracowano nowy plakat A3, wydrukowany w 1000 egz.
 - Opracowano nowy plakat na światowy Dzień SH, wydrukowany przez Stowarzyszenie Inicjatyw Niezależnych „Mikuszewo” w Poznaniu;
 - Powielono i rozprowadzono 100 egz. filmu krótkometrażowego, wyprodukowanego w roku poprzednim;
 - Powielono i rozprowadzono 100 egz. Płyty CD z materiałami pomocniczymi dla nauczycieli.

2. Aktywność w wymiarze krajowym i międzynarodowym

1. Kontynuowana była praca Stowarzyszenia w ramach Gdańskiej Koalicji Sprawiedliwego Handlu, skupiającej lokalne organizacje pozarządowe, działające na rzecz uzyskania przez Gdańsk honorowego tytułu Miasta przyjaznego dla SH.
2. Stowarzyszenie kontynuowało też pracę w ramach ogólnopolskiej Koalicji Sprawiedliwego Handlu i brało aktywny udział w jej pracach. Biorąc pod uwagę zebrane doświadczenie z prac w międzynarodowym gronie koordynatorów kampanii Fair Trade Towns (Tadeusz Makulski), z inicjatywy Stowarzyszenia koalicja zobowiązała się do wzięcia udziału w kampanii Miast przyjaznych dla SH. Opracowane zostały polskie kryteria dla miast, chcących ubiegać się o tytuł Miasta przyjaznego dla SH.
3. W ramach współpracy z innymi organizacjami:
 - w maju zorganizowano w Poznaniu największe w Polsce obchody Światowego Dnia Sprawiedliwego Handlu (12 wydarzeń rozciągających się na cały tydzień); wydarzenia przygotowano i zrealizowano wspólnie z kilkoma organizacjami i instytucjami lokalnymi (Stowarzyszenie Lepszy Świat, Stowarzyszenie Jeden Świat, Stowarzyszenie Inicjatyw Niezależnych „Mikuszewo”, Akademickie Koło Misjologiczne Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Instytut Kulturoznawstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza);
 - wspólnie z Fundacją Edukacja dla Demokracji zrealizowane zostały działania projektu „Perspektywa Praw Człowieka w Rozwoju”; sporządzone zostało sprawozdanie końcowe z przebiegu działań realizowanych przez Stowarzyszenie;
 - w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Konsumentów Polskich przygotowano i przeprowadzono we wrześniu konkurs dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych "Sprawiedliwy Handel – uczeń znaSH, chceSH, pomagaSH"; nasze Stowarzyszenie ufundowało też nagrody dla zwycięzców.
4. Przedstawiciel Stowarzyszenia, Wojciech Zięba, uczestniczył w ogólnopolskim procesie międzysektorowym, mającym na celu harmonizację działań organizacji pozarządowych, instytucji edukacyjnych i władz centralnych na polu edukacji globalnej; uczestniczyły organizacje pozarządowe, przedstawiciele MSZ, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Ochrony Środowiska, niektóre Ośrodki Doskonalenia Nauczycieli i in.
5. Przedstawiciel Stowarzyszenia, Wojciech Zięba, uczestniczył w pracach zespołu społecznego przy Ministerstwie Gospodarki, współpracującego przy tworzeniu narodowej strategii zrównoważonego rozwoju.
6. W lutym 2010 Stowarzyszenie uzyskało wstępne członkostwo (*preliminary membership*) w Światowej Organizacji Sprawiedliwego Handlu (WFTO). Stałe członkostwo (*registered membership*) wraz z odpowiednim certyfikatem zostało przyznane Stowarzyszeniu w styczniu 2011 r. Na potrzeby członkostwa sporządzony został Fair Trade Self-Assessment Report.

- Opracowano także szereg wymaganych procedur i dokumentów. W ten sposób nasze Stowarzyszenie uzyskało jako pierwsze w Polsce status certyfikowanej Organizacji SH.
7. Od kwietnia 2010 przedstawiciel PSSH, Tadeusz Makulski, uczestniczył w pracach Zarządu tej organizacji jako osoba dokooptowana. W listopadzie 2010 na Walnym Zgromadzeniu WFTO Europe w Cordobie Tadeusz Makulski został wybrany do Zarządu tej organizacji, zrzeszającej europejskie organizacje Sprawiedliwego Handlu.
 8. Członkowie Zarządu oraz etatowi pracownicy wzięli udział w następujących wydarzeniach:
 - seminarium n.t. handlu detalicznego produktami SH w Madrycie, zorganizowane przez WFTO Europe (marzec 2010);
 - seminarium uczestników projektu „Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju, odpowiedzialnej konsumpcji i Sprawiedliwego Handlu” (Budapeszt, 16-19 kwiecień 2010);
 - konferencja FA!R PROCURA 2010: „Fair Trade Public Procurement, a tool for sustainable development”, (Dortmund, 24.09);
 - konferencja Miast Sprawiedliwego Handlu (Bonn, 5-6 listopad 2010);
 - konferencja *Strengthening Fair Trade In Central and Eastern Europe*, Warszawa (29-30 listopad 2010).
 9. W celu nawiązania nowej współpracy z organizacjami międzynarodowymi, jak i pozyskania funduszy na działalność statutową, Stowarzyszenie wzięło udział w przygotowaniach wielu projektów na unijne konkursy grantowe (patrz wyżej).
 10. Stowarzyszenie uczestniczyło w pracach międzynarodowego grona koordynatorów kampanii Miast Sprawiedliwego Handlu (Tadeusz Makulski).
 11. W trakcie pobytu w Rwandzie w lutym 2010 T. Makulski odwiedził m.in. wytwórnię herbaty Sorwathe, spółdzielnię drobnych rolników Assopthe oraz zrzeszenie producentów kawy Misozi. Podmioty te posiadają certyfikat Fairtrade. W trakcie wizyty dokonano audytu wynikającego z procedur stosowanych w związku z członkostwem w WFTO.

3. Działania organizacyjne

a) Zarząd

1. W okresie sprawozdawczym **odbyło się zaprotokołowanych** spotkań. Członkowie zarządu spotykali się także na spotkaniach nieformalnych, poświęconych wypracowywaniu koncepcji działania i wymianie informacji. Członkowie Zarządu pełnili swoje funkcje nieodpłatnie
2. W 2010 roku do Stowarzyszenia przyjętych zostało 27 nowych członków.
3. We wrześniu rezygnację z funkcji prezesa Stowarzyszenia złożył Tadeusz Makulski, obowiązki prezesa do następnych wyborów pełnił dotychczasowy wiceprezes Wojciech Zięba..
4. Wiceprezes Wojciech Zięba uruchomił w Poznaniu działalność Stowarzyszenia w dziedzinie edukacji rozwojowej, rozpowszechniania i promocji idei SH, pozyskiwania wolontariuszy, członków i partnerów instytucjonalnych do działań statutowych, sprzedaży bezpośredniej podczas akcji i pozyskiwania nowych klientów, oraz mającej na celu utworzenie w przyszłości oddziału Stowarzyszenia w tym mieście. Na potrzeby tej działalności zatrudniona została w wymiarze ½ etatu pani Alicja Kajak-Zięba, która przez 15 lat pracowała w Afryce jako misjonarka świecka, dzięki czemu jest znakomicie przygotowana do takiej działalności.
5. Zarząd przyjął do Stowarzyszenia 27 nowych członków z terenu Poznania.

b) Wolontariat

Wykonanie wielu działań Stowarzyszenia byłoby możliwe dzięki współpracy z wolontariuszami. Ich aktywność obejmowała następujące obszary:

- tłumaczenie tekstów;
- opracowywanie raportów oraz aplikacji do Światowej Organizacji Sprawiedliwego Handlu WFTO;
- aktualizacja serwisu internetowego;
- budowa i aktualizacja profilu na portalu Facebook;
- opracowywanie materiałów graficznych;

- uczestnictwo w akcjach informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych (warsztaty, prelekcje, prezentacje, rozprowadzanie ulotek, stoiska informacyjne, degustacje, sprzedaż na stoiskach w ramach akcji, akcje cateringowe);
- etykietowanie produktów SH.

Zaktualizowana została lista wolontariuszy. W czerwcu zorganizowane zostało spotkanie z wolontariuszami, na którym wręczone zostały dyplomy i podziękowania wszystkim aktywnym wolontariuszom. Sporządzone zostały rekomendacje i podziękowania czynnym tłumaczom.

Działania Stowarzyszenia czynnie wspierało w roku sprawozdawczym 35 wolontariuszy. Prowadzono aktywne działania, mające na celu powiększenie ich liczby, zwłaszcza w Poznaniu.

1. Praca biura stowarzyszenia

Biuro Stowarzyszenia obejmowało swym zakresem działania dwa podstawowe obszary: biuro zarządu Stowarzyszenia i działalność handlowa. Pracami biura Stowarzyszenia kierował Dyrektor ds. Marketingu Tadeusz Makulski. Zatrudnienie przedstawiało się następująco:

- Dyrektor ds. marketingu 2/3 etatu;
- Biuro Handlowe 2 ½ etatu;
- Biuro Zarządu ½ etatu;
- Koordynator projektów edukacyjnych 1 etat;
- Pracownik edukacyjno-administracyjny Poznań ½ etatu;
- Do prac porządkowych zatrudniano pracownicę na umowę zlecenie.

4. Działalność gospodarcza i pozyskiwanie środków na działalność

a) Działalność gospodarcza

Działalność gospodarcza Stowarzyszenia prowadzona jest wyłącznie w dziedzinie Sprawiedliwego Handlu i ściśle wiąże się z jego celami statutowymi. Z jednej strony służy pozyskiwaniu środków na działalność statutową, z drugiej – realizuje w innym wymiarze jego cele statutowe, dotyczące promowania SH oraz wspierania drobnych producentów w krajach ubogiego Południa.

Sprzedaż produktów prowadzona była przez biuro handlowe z siedzibą w Gdańsku przy ulicy Zbyszka z Bogdańca 1B/2, 80-419 Gdańsk. Pod tym adresem zlokalizowany był także magazyn. W jej ramach podejmowano nast. działania:

1. Sprzedaż produktów, która była realizowana w następujących kanałach dystrybucji:
 - detal (biuro handlowe, Internet, akcje);
 - hurt (małe sklepy detaliczne, kawiarnie, restauracje, sklepy sieciowe, biura).
2. Przeprowadzono analizę i efektywność kanałów dystrybucji. Sporządzony został raport pisemny.
3. Prowadzony był monitoring należności, zobowiązań i stanów magazynowych. Sporządzano comiesięczne raporty. Wystawiono 1042 faktury sprzedaży i 446 paragonów.
4. Przyjęto towary od partnerskich organizacji Sprawiedliwego Handlu w Niemczech: 11 dostaw od El-Puente i 2 – od DWP. Przedstawiciel Stowarzyszenia Tadeusz Makulski odbył spotkania z przedstawicielami dostawców w miesiącu marcu 2010.
5. Za pośrednictwem systemu Pay Pal uruchomiona została możliwość płacenia za produkty w sklepie internetowym drogą online (kartami płatniczymi, przelewami bankowymi).
6. Dokonano aktualizacji katalogów produktów, cenników, opracowano nowy system przygotowania etykiet towarowych.
7. Została zawarta umowa handlowa z siecią Bomi SA. T. Makulski odbył spotkania z dyrektorem handlowym sieci Bomi w Olsztynie oraz z Prezesem zarządu firmy.
8. Utrzymywano bezpośrednie kontakty z ważniejszymi odbiorcami produktów (sieci i sklepy, biura).
9. Catering dla około 600 osób przy współpracy z wolontariuszami Stowarzyszenia. Po raz kolejny oferta cateringowa Stowarzyszenia została zaakceptowana przez władze Miasta Gdańska. Dzięki temu Stowarzyszenie mogło promować produkty SH w trakcie koncertu, organizowanego przez UM Gdańsk dla ofiarodawców wspierających organizacje pozarządowe.
10. Promocja i sprzedaż produktów SH podczas trzytygodniowego Jarmarku Dominikańskiego w Gdańsku (zorganizowana po raz pierwszy).

11. Degustacje mające na celu promocje sprzedaży produktów SH organizowane były przez sklepy współpracujące ze Stowarzyszeniem, m.in:
 - Delikatesy Kuchnie Świata (Trójmiasto);
 - Księgarnia Kolorowa (Bydgoszcz);
 - Sklep Madagaskar (Bystrzyca Kłodzka);
 - Sklep Ekonatura Gliwice.
12. Promocja produktów SH w branżowej gazecie i katalogu sieci sklepów Bomi.
13. Promocja sprzedaży produktów SH poprzez kampanię „Poznaj Smak Sprawiedliwego Handlu” w sieci restauracji Green Way.
14. Wartość sprzedaży produktów zwiększyła się w omawianym okresie o 18%. Liczba punktów sprzedaży na koniec 2010 wynosiła 84.
15. Oprócz sprzedaży bezpośredniej podczas akcji w Gdańsku podobna sprzedaż prowadzona była także w Poznaniu.

2. Pozyskiwanie funduszy, wyniki działalności

1. W 2010 Stowarzyszenie finansowało swoją działalność statutową i gospodarczą z następujących źródeł:
 - składki członkowskie;
 - darowizny;
 - środki KE na działania projektowe;
 - kredyt kupiecki z organizacji El-Puente i DWP;
 - nadwyżki z działalności handlowej;
 - usługi cateringowe i eksperckie.
2. We współpracy z zagranicznymi organizacjami pozarządowymi podjęto starania o pozyskanie środków unijnych na działalność statutową w latach 2011-2012. Współdziałano w sporządzeniu aplikacji na realizację następujących projektów:
 - *Fairnets*; partnerzy: Pangea Niente Troppo (Włochy), Agices (Włochy), Society for Fair Trade (Czechy), Koperattiva Kummerc Gust (Malta), Protect the Future Society (Węgry), CRIES (Rumunia), Humanitas (Słowenia);
 - *Aware&Fair - Millenium Development City Games*; partnerzy: Miasto Blantyre (Malawi), Aiforia (Niemcy), Miasto Hanower (Niemcy), Miasto Poznań (Polska), Miasto Bristol (Wlk. Brytania), Miasto Miskolc (Węgry), TransFair Niemcy (organizacja certyfikująca SH);
 - *Awareness raising on Fair Trade in New EU MS*; partnerzy: WFTO Europe, organizacje SH z 5 krajów: Czechy, Polska, Malta, Węgry, Hiszpania;
 - *European private-public cooperation on Fair Trade policy, principles and practice in NMS*; partnerzy:
 - *Synergies for Development*; partnerzy: Humanitas (..... kraj), IFOAM (..... kraj), **Organic farming NGO from sub-saharian Africa, Organic farming from NMS**,
 - *Fair Trade Towns Campaign*; partnerzy: powiat Rhein-Sieg-Kreis (Niemcy), Miasto Bonn, Miasto Chojnice, Polska Zielona Sieć, Latein-Amerika Centrum (Niemcy), People Help People (Chile);
 - *Climate protection*; partnerzy: powiat Rhein-Sieg-Kreis (Niemcy), Latein-Amerika Centrum (Niemcy), People Help People (Chile); Miasto Gdynia
 - *Coordination, cooperation and networking activities among European organizations*; partnerzy: IDEAS (Hiszpania), Pangea-Niento Troppo (Włochy), Estonian Green Movement (Estonia), IMVF - Instituto Marques de Valle de Flor (Portugalia), Fair Trade Hellas (Grecja), Polska Zielona Sieć;
 - projekt „*Gdańsk Miasto Przyjazne dla SH*”, partnerzy Wyższa Szkoła Ateneum, Biuro Prezydenta ds. Promocji, Biuro Prezydenta ds. kultury, Wydział Spraw Społecznych UM Gdańsk, Fundacja Regionalne Centrum Informacji i Wspierania Organizacji Pozarządowych w Gdańsku, Koło Naukowe Handlu Zagranicznego HaZet na Wydziale Ekonomicznym UG, Europejskie Stowarzyszenie Pomerania.
 - projekt „*Popieram SH*”, partnerzy Wyższa Szkoła Ateneum, Biuro Prezydenta ds. Promocji, Biuro Prezydenta ds. kultury, Wydział Spraw Społecznych UM Gdańsk, Fundacja Regionalne Centrum Informacji i Wspierania Organizacji Pozarządowych w Gdańsku, Federacja Konsumentów

W rezultacie powyższych działań Stowarzyszenie wraz z partnerami zagranicznymi weźmie udział w projekcie Aware& Fair, zapoczątkowało one też lub pogłębiły współpracę z organizacjami uczestniczącymi w tych pracach, co może przynieść długofalowe efekty, niezależnie od wygrania konkursów grantowych.

3. Wyniki finansowe 2009-2010 (dane zaokrąglone do tys. PLN)

Pozycja	2009	2010
Przychody ogółem	702,23	807
W tym przychody ze sprzedaży	585,8	722,6
W tym pozostałe przychody operacyjne i dotacje	110,33	80,9
W tym przychody finansowe	6,1	3,5
Koszty ogółem	746,1	842,8
Koszty operacyjne (Handel, działalność edukacyjna)	746,1	842,8
W tym wydatki pokryte w ramach projektu z KE	116,6	108,2
Wynik na działalności	-44,03	-35,6
Zapasy towarów na 31.12.	101,39	48,9
Należności na 31.12.	103,32	102,83
Środki pieniężne i rozliczenia międzyokr. na 31.12.	10,12	89,17
Zobowiązania ogółem na 31.12.	154,17	214,04
Kapitały własne	64,43	28,85

Opracował Tadeusz Makulski i Wojciech Zięba
 Współpraca: Małgorzata Brzostowska
 Gdańsk 17.06.2011

W imieniu Zarządu

Wojciech Zięba
 Prezes